

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

п-814661

СУБОТА
7
ГРУДНЯ
1957 року
№ 34 (546)
Ціна 20 коп.

«ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КП УКРАЇНИ ВИСЛОВЛЮЄ ТВЕРДУ ВПЕВНЕНІСТЬ В ТОМУ, ЩО РОБІТНИЧИЙ КЛАС, КОЛГОСП-НЕ СЕЛЯНСТВО, ІНТЕЛІГЕНЦІЯ, ВСІ ТРУДЯЩІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ ЗУСТРІНУТЬ 40-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ ЩЕ БІЛЬШИМ ЗГУРТУВАННЯМ СВОЇХ РЯДІВ НАВКОЛО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ І ЇЇ ЛЕНІНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ, НОВИМИ ВИДАТНИМИ УСПІХАМИ В РОЗВИТКУ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ЕКОНОМІКИ І КУЛЬТУРИ, ВСЕМІРНИМ ПІДНЕСЕННЯМ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ В БОРОТБІ ЗА ПОБУДОВУ КОМУНІЗМУ».

(З постанови ЦК КП України «Про святкування сорокаріччя Української Радянської Соціалістичної Республіки»).

ОСНОВНИЙ ЗАКОН

У зв'язку з перемогою соціалізму в усіх галузях народного господарства, ліквідацією експлуататорських класів, корінною зміною робітничого класу, селянства та інтелігенції, в зв'язку зі зміцненням дружби та братерського співробітництва народів у системі єдиної держави постала необхідність серйозного кроку вперед у розвитку Радянської Конституції.

«Суть Конституції в тому, що основні закони держави взагалі і закони, які стосуються виборного права до представницьких установ, їх компетенції тощо, виявляють дійсне співвідношення сил в класовій боротьбі. Конституція фіктивна, коли закон і дійсність розходяться; не фіктивна, коли вони сходяться» (Ленін, т. 15, стор. 293).

Лютневий пленум ЦК ВКП(б) у 1935 р. прийняв рішення про необхідність зміни Конституції з метою уточнення її соціально-політичної основи і дальшого розвитку виборчої системи: заміни недосить рівноправних виборів рівноправними, багатоступневих — прямими, відкритою подачу голосів — закритою.

25 листопада 1936 р. розпочав свою роботу VIII Надзвичайний Всесоюзний з'їзд рад, на якому була заслухана доповідь про проект Конституції Союзу СРСР. 5 грудня з'їзд затвердив проект Конституції (основного закону) СРСР.

Конституція СРСР базується на соціалізмі і закріплює його. Якщо буржуазні конституції виходять з буржуазної ж догми про «непохитність» капіталістичного ладу, капіталістичної власності, експлуатації людини людиною, то Конституція СРСР, навпаки, виходить з факту ліквідації капіталістичного ладу і експлуатації людини людиною, з факту перемоги соціалізму в нашій країні.

Конституція відзначає, що Союз Радянських Соціалістичних Республік є соціалістичною державою робітників і селян.

Політичною основою СРСР є Ради депутатів трудящих, які вирости й зміцніли внаслідок повалення влади

поміщиків і капіталістів та завоювання диктатури пролетаріату.

Вся влада в СРСР належить трудящим міста і села в особі Рад депутатів трудящих.

Економічну основу СРСР становить соціалістична власність на знаряддя та засоби виробництва, яка закріпилася внаслідок ліквідації капіталістичної системи господарства, скасування приватної власності на знаряддя і засоби виробництва та ліквідації експлуатації людини людиною.

В протилежність націоналістичним буржуазним конституціям наша Радянська Конституція відзначається своїм глибоко інтернаціональним характером. Нації при соціалізмі рівноправні у всіх галузях життя країни — господарському, державному, громадсько-політичному та культурному. Конституція СРСР характеризується її послідовним, до кінця витриманим демократизмом і перенесенням центра ваги у питаннях демократизму з фіксування формальних прав на забезпечення їх фактичного здійснення, на гарантію цих прав. Конституції буржуазних країн дають змогу користуватися правами і свободами лише панівним класам, а на долю трудящих, які становлять абсолютну більшість населення, залишаються лише самі обов'язки.

Розширення прав союзних республік, розгортання ініціативи на місцях, реорганізація в управлінні промисловістю означають великий крок у розвитку радянської демократії. Конституція СРСР свідчить про здійснення кращих ідеалів передових людей і про можливість здійснити в інших країнах побудову соціалістичного ладу, який вже існує в СРСР. Конституція СРСР має для трудящих капіталістичних країн значення програми дії, дорожовказної зірки в боротьбі за диктатуру пролетаріату в усьому світі. Конституція СРСР стала зразком для конституцій країн народної демократії. Являючи собою величній наслідок перемог соціалізму в СРСР, вона ідейно озброює радянський робітничий клас, селянство, інтелігенцію і мобілізує їх на нову боротьбу за перемогу комунізму.

ВІТЧИЗНА НАМ ПРАВО ДАЛА НА НАВЧАННЯ

Великими правами радянської людини є право на працю, право на відпочинок і право на освіту. Ці права забезпечені нашим радянським соціальним ладом.

За роки Радянської влади в нашій країні сталися великі зміни як в господарстві, так і в культурі.

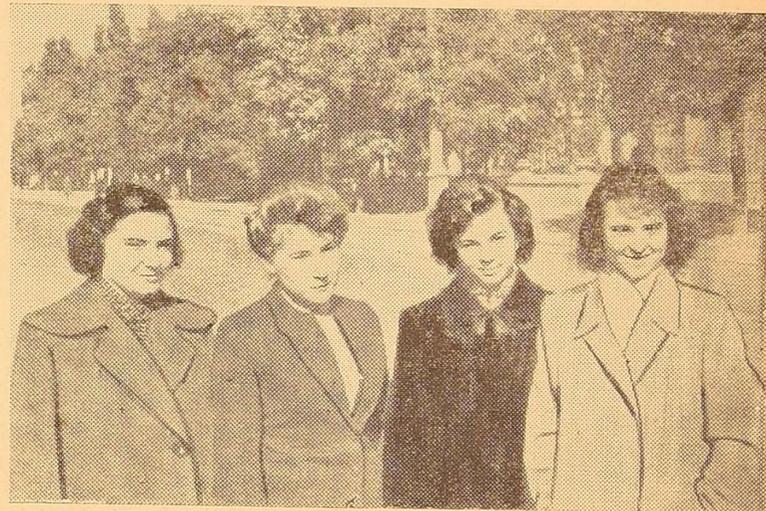
Про ріст нашої культури, про ріст наших наукових кадрів та їх удосконалення говорять такі факти, як створення і дальший розвиток кращої в світі промислової і сільсько-господарської техніки, будівництва велетенських ГЕС, створення кращих літаків, балістичної ракети, перших штучних супутників землі.

Ці досягнення стали можливими тільки тому, що Радянська влада, Комуністична партія надали можливість вчитися всім трудящим. Були прийняті рішення про утворення шкіл робітничої молоді на підприємствах і в селах. За ініціативою партії було прийняте рішення про широке залучення виробничої молоді до нав-

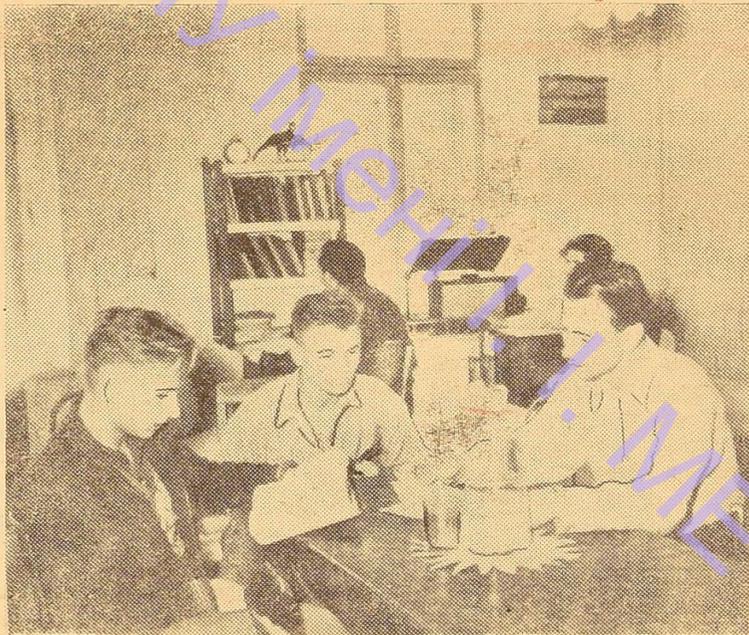
чання на заочних і вечірніх факультетах вузів, створено при вузах короткотермінові підготовчі курси для

вступників, що мають виробничий стаж не менше 2 років.

Право на навчання має не тільки

На фото: група студенток-відмінниць біологічного факультету.

молодь, а й літні люди. В бібліотеках і музеях зосереджена велика кількість літератури та експонатів з різних галузей науки. Нам, студентам, залишається лише одне — вчитися і творити.

І ми, студенти Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, забезпечені всім необхідним для успішного навчання. В нашому розпорядженні кабінети, лабораторії, гуртожитки, нас навчають висококваліфіковані викладачі. І ми докладемо всіх зусиль, щоб якнайповніше використати всі ці умови і набути якомога більше знань, необхідних для нашої дальшої самостійної роботи, яка вся буде спрямована на користь і на зміцнення нашої любимої Вітчизни.

ОДОЛЕНСЬКИЙ,
студент I курсу географічного факультету.

На фото: в студентських кімнатах університетського гуртожитку № 2 по вулиці Островидова, 64.

Право на відпочинок гарантовано Конституцією

Конституція Радянської країни забезпечує всім громадянам СРСР право на відпочинок. Трудящі під час своїх відпусток, студенти під час канікул відпочивають, оздоровляються, набирають сил для дальшої плідотної роботи на благо своєї Батьківщини.

Щороку чимало студентів та співробітників нашого університету відпочивають за путівками профкому у санаторіях, будинках відпочинку, здійснюють туристські подорожі в різні місцевості нашої неосяжної країни.

В цьому році в санаторіях відпочивало за путівками профкому 58 чоловік, в будинках відпочинку — 121 чоловік, в спортивно-оздоровчому таборі університету — 171 чоловік. Крім того, в піонертаборах відпочивало 75 дітей співробітників університету.

На фото: студенти фізико-математичного факультету в будинку відпочинку в Отраді.

ШИРШЕ ЗАЛУЧАТИ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ

НА ВЧЕНІЙ РАДІ УНІВЕРСИТЕТУ

Недавно відбулося засідання Вченої Ради університету, на якому були заслухані доповіді наукового керівника НСТ доц. К. А. Позігун — «Про наукову роботу студентів» — та декана фізико-математичного факультету проф. М. І. Гаврилова — «Про політехнічне навчання студентів на фізико-математичному факультеті». З обох заслуханих питань Рада прийняла рішення.

Студентське наукове товариство, — відзначила в своїй доповіді К. А. Позігун, — разом з кафедрами провело значну роботу по організації різних форм і методів наукової роботи студентів. Зараз в університеті працює 39 студентських гуртків, в яких беруть участь понад 700 студентів. В минулому учбовому році проведено 200 засідань гуртків, на яких заслухано понад 250 доповідей. За 3 місяці цього року проведено 76 засідань і заслухано 150 доповідей, присвячених оригінальним дослідженням студентів та рефератам з вітчизняної та зарубіжної наукової літератури.

Значне місце в роботі гуртків природничих факультетів відводилось експериментальним дослідженням. Значних результатів добився біологічний факультет (керівник НСТ проф. О. Р. Прендель). Із 62 доповідей, прочитаних в минулому році, більшість була присвячена оригінальним дослідженням студентів (Біскупський, Соляник, Тульчинська, Тамбовський та інші). 42 доповіді цього року присвячені звітам про експериментальні дослідження під час практики. Значна частина студентів на ряді кафедр фізико-математичного та хімічного факультетів працює безпосередньо на кафедрах за індивідуальними планами. Значних успіхів у цьому відношенні досягнуто на кафедрах експериментальної фізики (доц. К. К. Демідов), загальної та молекулярної фізики (доц. В. О. Федосеев), аналітичної хімії (проф. О. О. Морозов), органічної хімії (проф. В. П. Гольмов).

Цікаві засідання провів гурток по вивченню творчості М. М. Коцюбинського (філологічний факультет, керівник доц. Недзвідський). На них були присутні учителі шкіл області та міста, які під час навчання в університеті брали активну участь в роботі гуртка.

В 1957 р. НСТ разом з факультетами провело дві студентські конференції. В травні місяці на конференції було заслухано 65 доповідей. Цікаву доповідь зробила студентка IV курсу Коломієць. В доповіді вона на матеріалі власних спостережень показала, що вивчення рослинності цільних земель дозволяє розробляти відповідні агротехнічні методи. Студентка Назарко (II курс біологічного факультету) доповіла про результати роботи по одержанню гібридів пшениці. Група студентів філологічного факультету доповідала про розробку комплексної теми по книзі Паустовського «Золотая роза». Цікаві праці виконали також студенти фізико-математичного факультету (Г. Шербина, М. Мірак'ян та інші), хімічного (Д. Федосеев). Науковими керівниками праць, представлених на цю конференцію, були 11 професорів, 40 доцентів і 9 старших викладачів.

На конференцію, присвячену 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції, було представлено 54 доповіді. В ній взяли участь широкі кола студентів.

На проведеній в травні огляд студентських праць було представлено 78 наукових праць, 59 з яких були виділені на загально-міський огляд. Наказом ректора 17 праць були відзначені грошовою премією, решті учасників конкурсу оголошена подяка. 19 студентів університету виступили на загально-міській конференції.

НСТ підтримує зв'язок з іншими країнами. 16 студентів виїздили з науковими доповідями в Київський, Тбіліський, Харківський, Кишинівський, Дніпропетровський, Мінський університети. В свою чергу студенти цих університетів, а також вузів міста (медичного і фармацевтичного) виступали з доповідями на наших конференціях. НСТ готує зараз черговий (5-й) збірник наукових праць студентів.

Слід зазначити, що ряд факультетів недосить серйозно підготував до друку студентські роботи.

В цьому учбовому році проведена значна організаційна робота. Затверджено статут НСТ. В доповіді зроблено аналіз різних форм наукової роботи і відзначається, що роботу в гуртках слід зробити цікавою, щоб вона захоплювала студентів. Це значною мірою залежить від керівників. Важливо, щоб керівник НСТ сам був ентузіастом наукового зростання студентів. Бажано, щоб Рада університету і Ради факультетів приділяли більше уваги керівництву науковою роботою студентів і роботою НСТ.

Залучення студентів до наукової роботи має величезне виховне значення. Виступаючи в дебатах, завідувачі кафедр доц. О. М. Меліхов, доц. Г. М. Мірак'ян, проф. О. Р. Прендель, проф. В. П. Гольмов та інші відзначали, що якість робіт гуртківців значно поліпшилась. Наприклад, археологічний гурток історичного факультету готує 3 доповіді по матеріалах експедиції на VI Всесоюзну конференцію, гуртки історії СРСР та історії України виконали ряд досліджень на основі архівних матеріалів. Деякі викладачі вважають за необхідне приділити відповідну увагу праці з окремими студентами за індивідуальними планами. Висловлено побажання, щоб конференції проводились не перед сесіями — це буде сприяти збільшенню числа їх учасників.

Доцент С. М. Ковбасюк у своєму виступі запропонував, щоб кожний викладач керував науковою роботою 2—3 студентів, а також повідомив, що затверджено положення про щорічний всесоюзний конкурс на кращу студентську наукову роботу і про встановлення відповідної медалі.

У своєму рішенні Рада університету відзначила, що в науковій роботі студентів є певні успіхи. В дальшій роботі Раді НСТ слід домагатись участі більш широкого кола студентів у науковій роботі, залучати до керівництва науковою роботою найбільш досвідчених викладачів університету, глибше і регулярніше висвітлювати успіхи студентів в галузі наукової роботи через пресу та іншими шляхами.

Працюють за тематиками кафедр

XX з'їзд КПРС поставив перед вищою школою завдання істотно поліпшити науково-дослідну роботу. Для того, щоб це завдання було успішно виконане, необхідно до наукової роботи залучати не лише весь професорсько-викладацький склад, але й найбільш здібних студентів.

Наш кореспондент звернувся до ряду наукових працівників фізмату з проханням розповісти про успіхи студентів, які беруть участь у виконанні наукових досліджень.

Протягом кількох років, — сказав доц. В. О. Федосеев, — сектор фізики аеродисперсних систем і кафедра молекулярної фізики залучають до участі в науковій роботі студентів старших курсів. Практика показала, що при сумлінному ставленні до роботи навіть ті з студентів, які на перших курсах не відзначались особливими успіхами, розвивають в собі задатки наукових працівників. Багато з вихованців нашої кафедри зараз працюють в науково-дослідних інститутах, в заводських лабораторіях і у вузах.

Випускники минулого року, які виявили здібності до наукової роботи на практичній роботі в нашій лабораторії, зараз успішно продовжують наукову роботу в галузі фізики горіння. Це товариші Шербина, Вальховська, Бойко, Коба.

Дипломанти цього навчального року Гарнецький, Маркелов, Песчанська, Верещаго під час літніх канікул виконали дуже цікаві експериментальні дослідження, які дають підстави сподіватися, що дипломні роботи цих студентів будуть серйозними, оригінальними науковими роботами, а їх автори після закінчення університету — цілком сформованими науковими працівниками.

Успішно беруть участь у розробці планових та господарських тем студенти Чернявська, Лазарева, Потієнко та інші. Активну участь в науковій роботі беруть студенти Сампара, Бабенко, Горшкова, Іванова (IV курс), Подпригора, Сапліженко, Фаніна (III курс) та інші. Студенти Верещаго, Чернявська, візьмуть участь в експериментальних польотах, що провадяться науково-дослід-

ним Інститутом Цивільного флоту, з яким кафедра веде спільну роботу по вивченню методів осадження хмар.

Студенти оптичної спеціалізації, — сказав доц. С. І. Голуб, — беруть активну участь у виконанні господарських робіт. Студентка V курсу Зелюкова обрала темою своєї дипломної роботи дослідження ультрафіолетового спектра випромінювання окису алюмінію, а студентка Касьянкова — спектра випромінювання магнію. Ці дослідження є частинами великої теми.

Дипломанти Білоус і Зелюкова вже півроку працюють над дослідженням спектрів випромінювання двоатомних молекул. Вони оволоділи технікою одержання спектрограм і промірювання на них довжини хвиль ліній і полос випромінювання, а також технікою визначення розподілу енергії в спектрах.

Студенти IV курсу Дроздов і Тарашан також включилися в роботу по дослідженню спектрів двоатомних молекул окислів металів. Вони засвоїли техніку зйомок спектрів в електричній дузі з вугільними електродами і повітряно-ацетиленовому полум'ї на приладі з великою дозволяючою силою, знайомляться з методикою розшифровки спектрограм.

Студент IV курсу Дмитриченко бере участь в роботі по дослідженню розподілу енергії в спектрі полум'я і визначенню його температур. Студент IV курсу Гущенко знайомиться з методикою визначення температури полум'я спектрографічним методом.

Студентка IV курсу Коноуша ознайомилась з методикою вимірювання спектрограм на мікрофотометрах та розрахунків активності джерел світла для різних сортів фотопластинок.

Залучення студентів до участі в цих наукових дослідженнях значно розширює їх теоретичну і практичну підготовку, а також сприяє більш швидкому виконанню господарських тем.

В розмові з нашим кореспондентом доц. Ж. Л. Броун сказав: — Сектор фізичних основ наукової фотографії фізичного інституту нашого університету нагромадив певний до-

свід у справі залучення студентів до науково-дослідної роботи. В цьому відношенні характерною є робота тт. Лимонової та Матвеевої, які закінчили університет в 1956 р. Ще студентами III курсу вони зацікавились фізичними процесами, які відбуваються при утворенні прихованого фотографічного зображення. Починаючи працювати в лабораторії сектора, вони не прагнули відразу зробити «відкриття», як це вважають обов'язковим деякі студенти, а почали з повсякденної участі у всіх процесах дослідження як «цікавих», так і «нецікавих». Результати дали себе знати досить швидко. Оволодівши методикою досліджень і добре вивчивши апаратуру та літературу, вони вже через рік виявили себе здібними працівниками і одержали самостійну тему. На протязі року вони працювали над роботою «Про штучне старіння дрібнозернистих фотографічних шарів малої чутливості» і одержали досить цікаві результати. Їх робота була відзначена наказом міністра, і керівництво університету визначило можливим надрукувати її в студентському збірнику. Так, закінчивши університет, тт. Лимонова і Матвеева уже мали «за плечима» друковану наукову працю.

Зараз з великим інтересом взялася за роботу тов. Кашенцева, яка за короткий час встигла ознайомитись з літературою і вже приступає до збирання установок.

В нашій статті були наведені лише позитивні приклади. Але треба зазначити, що є й такі студенти, які спочатку приступають до роботи з вогником, але, переконавшись у тому, що за два-три тижні роботи «великих відкриттів» зробити не можна, вони «перевтомлюються» і роботу кидають. Таке несерйозне ставлення до роботи треба всіляко засуджувати.

Залучаючи студентів до науково-дослідної роботи, — каже доц. Ж. Л. Броун, — треба давати їм певний виробувальний термін і потім, якщо їх ставлення до роботи як «цікавої», так і «нецікавої» буде однаково серйозним, можна давати їм відповідальні доручення.

НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ГУРТОК

До останнього року робота педагогічного гуртка не у всіх відношеннях задовольняла кафедру психології та педагогіки.

Цього року кафедра кардинально перебудувала роботу педагогічного гуртка і спрямувала її на більш глибоке розв'язання конкретних питань педагогічної науки, пов'язаних з практичною роботою студентів у школі. В зв'язку з удосконаленням процесу педагогізації кафедра домагається, щоб робота студентів в гуртку була до певної міри дослідницькою, щоб вона розвивала інтерес і підвищувала педагогічну культуру студентів.

Викладачі кафедри залучають студентів-гуртківців до науково-дослідницької роботи з тих тем педагогіки та психології, які розробляються за планом наукової роботи кафедри.

В загальному плані роботи гуртка кожний студент веде свою наукову тему у окремого викладача. Основна мета — це прищепити навички дослідницької роботи і зміц-

нити зв'язок з середньою школою та школою-інтернатом.

Тематика роботи гуртка тісно пов'язана з різними питаннями роботи в школі. Студенти та викладачі знайомлять членів гуртка з новою науковою літературою країн народної демократії та окремими творами вчених буржуазних країн шляхом реферування. Кращі роботи гуртківців становлять предмет обговорення на загальних засіданнях педагогічного гуртка.

Заслуговує уваги ініціатива кафедри у тому відношенні, що в роботі гуртка беруть участь не тільки студенти та викладачі кафедри, але й практичні працівники середньої школи міста і області, працівники Інституту удосконалення вчителів, представники міського відділу народної освіти, працівники інших кафедр університету. Так, на останньому засіданні гуртка було заслухано дві доповіді: учителя 118-ї середньої школи О. О. Большого, який зробив доповідь на тему: «Мій досвід прове-

діння історичних вечорів», і студентки III курсу філологічного факультету Л. Назаренко на тему: «Виховне значення дитячої художньої літератури».

В обговоренні доповідей взяли участь працівники кафедри, студенти філологічного факультету та вчителі середньої школи № 118. Засідання пройшло жваво, цікаво.

Наступне засідання буде присвячене роботі з піонерами в середній школі. Доповідатимуть студенти, що мають досвід практичної роботи з піонерами.

Безперечно, організація наукового педагогічного гуртка при кафедрі педагогіки та психології на нових основах є дуже корисною і потрібною справою.

Треба, щоб кафедрі педагогіки була надана допомога в справі більш широкого залучення студентів всіх факультетів до участі в роботі гуртка. Це їм стане дуже в пригоді в їхній майбутній самостійній педагогічній роботі.

До Університету

У ДИПЛОМАНТІВ-ІСТОРИКІВ

Ще місяць тому деякі п'ятикурсники з олімпійським спокоєм говорили про дипломи: «Чим, власне, він відрізняється від звичайної курсової роботи? Ось засяду в лютому, і за 2 тижні диплом буде готовий». А сьогодні дипломанти ласкаво погляджують пухкі зошити з опрацьованою літературою і ніяково посміхаються, коли згадують свої минулі висловки.

На V історичному немає студента, який ще не приступив до роботи над дипломом. Один зробив більше, другий менше, але колесо вже закрутилося, останнє вирішальне колесо студентського механізму.

Пишуть роботи з історії СРСР, України, нової історії та історії стародавнього світу. Багато студентів працюють над темами своїх курсових робіт, поглиблюючи та всебічно розробляючи окремі питання. Це значно полегшує роботу, а головне

надає їй більш фундаментального, наукового характеру. Так, продовжує працювати над питаннями американського імперіалізму В. Костюк, поглиблює свою курсову роботу про вплив Великої Жовтневої революції на революційний рух в Німеччині П. Бондаренко, про революційний рух в Індії в 1917 році пише Д. Урсу. Вони читають в оригіналі англійську та німецьку літературу і мають на меті використати її в дипломних роботах. Оригінальний характер повинен мати диплом П. Карати, який працює над румунськими джерелами. Деякі товариші працюють над місцевими матеріалами у фондах бібліотеки ім. Горького та в Одеському обласному архіві.

Взагалі у дипломантів історичного факультету робота знаходиться у стадії нагромадження фактичного матеріалу. Але приємно констатува-

ти, що комуністи М. Панченко та В. Кірін вже перейшли безпосередньо до обробки зібраних документів і більше того — написали в чернетці більше половини всієї роботи. Їх праці дістали схвальну оцінку керівників доц. П. Г. Чухрія та доц. В. С. Алексеева-Попова.

Комсомольське бюро курсу на своїх засіданнях заслухало звіти комсомольців П. Карати та Л. Крутової про стан роботи над дипломами. Проте чіткого уявлення про те, що зроблено вже студентами, нема ні у членів бюро, ні у керівників. Треба частіше викликати дипломантів на консультації, збільшити кількість звітів на засіданнях бюро. Постійний контроль тільки сприятиме тому, що дипломи будуть написані відмінно і вчасно.

О. ГОНТАР.

В гуртках біологічного факультету

Понад 50 років тому в нашому університеті існував один природничий науковий студентський гурток, що об'єднував біологів усіх спеціальностей.

Лише при Радянській владі, на початку тридцятих років, при кафедрах біологічного факультету були організовані спеціалізовані наукові студентські гуртки.

Зараз біофак нараховує 8 гуртків, в яких працює понад 300 гуртківців. Засідання в усіх гуртках відбуваються регулярно з періодичністю 1—2 рази на місяць. Тематика наукових студентських робіт здебільшого пов'язана з науковою проблематикою кафедр.

Дуже цікаво і змістовно пройшли перше і друге засідання у гідробіологів. Проф. Прендель розповів про історію наукових студентських гуртків біофаку, студентка V курсу Флоріана звітувала про виробничу практику на озері Шаболат. Про світіння моря цікаво розповіла студентка III курсу Карленко. Не менш цікаві матеріали вивчаються у зоологів хребетних і безхребетних тварин, у мікробіологів, фізіологів рослин, фізіологів людини і тварини, генетиків. Великий інтерес у всіх біологів викликала доповідь студентки III курсу Щурової: «Маточна речовина

бджіл, її склад і лікувальні властивості». Про фауну філофорного поля цікаво розповіла студентка V курсу Старушенко.

Ботаніки, поряд з вивченням лікувальних властивостей рослин, їх систематики, методами найкращого розведення, не забувають і про основоположників мічуринської біології— Мічуріна, Тимірязєва, Вільямса, Ли-

сенка—вивчають їх життя і праці на своїх гуртках.

Останнім часом стоїть питання про організацію ще одного, загального для всіх біологів, гуртка по вивченню місцевої природи і організацію куточків живої природи в школі, що викликано політехнізацією шкіл.

О. ДОВГА.

На фото: практичні заняття у студентів біологічного факультету на кафедрі фізіології людини та тварин.

Від сесії—до сесії...

«У нас немає ледарів... Ми всі працювали однаково... Кожний працює, бо сесії боїться...» — такі і подібні відповіді почує той, хто звертатиметься до комсоргів груп філологічного факультету з питанням про стан підготовки до сесії в їхніх групах. Це відповіді на питання, поставлені зненацька. З подальших розмов з'ясовуються досить цікаві речі.

Здебільшого ті студенти, що «завалювали» екзамени в минулому, зараз намагаються працювати систематично. До винятків належить студентка IV курсу російського відділу Гребенюк, яка продовжує байдкувати, незважаючи ні на які заходи групи.

Але не про винятки зараз мова. Є у нас такі студенти, що про них ніколи не говорять на жодних зборах — немає підстав. Сесії вони складають без незадовільних оцінок, то чого ж про них говорити?

В останні перед сесією дні прочитуються конспекти, здебільшого чужі, «по діагонали» десятки томів художньої літератури обов'язкового списку. Звичайно, що все це перелується в голову і на 90 проц. забудеться після сесії, але сесії якось здаються, а це головне. Так, наприклад, вчиться студентка Івлева з III курсу українського відділу.

Немало ще у нас студентів, які вважають за нормальне такий стан, коли

Живуть студенти весело
Від сесії до сесії,
А сесія була лиш двічі в рік.

І найгірше, що цієї «моралі» не можуть позбутися навіть деякі комсомольські активісти. Комсорг групи може бути непоганим студентом, систематично працювати, але його абсолютно не хвилюють ті студенти, які «витагають сесію на трійки», зав-

дяки штурмівщині. Забувають ці активісти про те, що їх позиція висміяна ще Галушкою Корнійчука: «Ім би цифра була справна, бо за цифру дуже б'ють зверху».

Хіба інакше підходить до справи той член бюро групи, який заявив: «Страхова і Соколик нас абсолютно не хвилюють. Ну, що ж, що вони не готуються до семінарів. Вони дівчата розумні і в сесію як-небудь викрутаються». І це говорить студентка IV курсу російського відділу Ковальчук, яка сама завжди відзначається сумлінним ставленням до навчання і активною участю в громадській роботі.

Не тільки в цифрах справа, товариші активісти!

НАДІЯ БУЧКО,
студентка V курсу філологічного факультету.

ЛІСТІМ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Впорядкувати, нарешті, важливе питання

Багато з нас, студентів першого курсу фізиків, закінчивши середню школу українською мовою, прийшли в український університет з метою набути необхідні знання і піти після закінчення університету працювати на село.

Але навчатися нам дуже важко, тому що викладання в університеті ведеться двома мовами: історія КПРС читається українською мовою, а всі інші предмети — російською.

Ми вимагаємо, щоб викладання всіх предметів велося однією мовою (бажано українською), тою ж мовою повинні друкуватися і підручники.

Студенти I курсу фізичного відділу фізико-математичного факультету Л. Шредер, А. Хозе,

Г. Паскаль, М. Обелець, М. Терзєман, І. Морозенко, І. Фурлей,

А. Гордійко, Л. Берназ, Л. Гарбузенко, Г. Ляшенко.

Де наші премії?

Звичайно, це не зовсім скромно, коли людина вимагає свою ж премію, бо премію, як правило, видають своєчасно. Але нам все ж доводиться це питання підняти.

Справа в тому, що кращі кімнати гуртожитку № 1 були премійовані грішми, на які заплановано купити щось для кімнати — радіоприймач чи радіола або картини видатнихлюбимих художників чи красиві гардини. Та, на жаль, ми не можемо цього зробити, бо, як каже наш командант Антоніна Петрівна: «Мало того, щоб вам дали премію, треба уміти її взяти». Як показало життя, не кожний уміє «взяти» її з рук товариша Соколова, голови профкому.

Премію присуджено до 1 травня 1957 року, а ми наближаємося вже до нового, 1958 року. Очевидно тов. Соколов діє за принципом: «обіцяного три роки чекають».

В цьому навчальному році тов. Рибій знову ходила по кімнатах і записувала, хто що бажає купити для кімнати, але це знов лишилося тільки на папері.

І ми знову чекаємо... сподіваємося... мріємо... Хочеться вірити, що здійсненню наших мрій допоможе профком, комітет комсомолу та редакція нашої газети.

Мешканці відмінних кімнат гуртожитку № 1 по вулиці Пастера, 29.

Про курсову ощадну книжку

Якось на четвертому курсі у одного з нас з'явилася думка завести у себе на курсі ощадкнижку. Всі на це згодилися. І от кожного місяця уповноважений по видачі стипендії з кожного студента утримував по 10 карбованців і здавав на ощадкнижку. Незабаром у нас зібралось більше тисячі карбованців. Будучи вже на V курсі, ми збільшили свої внески, щоб до кінця року зросли наші заощадження.

Для чого ми збираємо гроші? Вони, як кажуть, завжди і скрізь потрібні. Але на V курсі вони нам потрібні, в першу чергу, для загально-курсорового фотоальбома, для випускового вечора тощо.

Буває і так, що комусь з нас потрібно терміново купити ту чи іншу

речі з одягу чи взуття, терміново виїхати додому і т. д. Він бере потрібні гроші з книжки, а потім поступово повертає свій борг. Зручно і вигідно для нього і для всіх. Признатися, тепер ми жалкуємо, що не завели таку книжку ще з першого курсу. Тепер наші заощадження були б значно більшими.

Радимо всім нашим студентам з першого курсу заводити курсові ощадкнижки. Це непомітно для кожного на протязі всіх років навчання і приємно відчутно в кінці п'ятого курсу.

В. ЛЕВЕНЕЦЬ,
студент V курсу українського відділу філологічного факультету.

І це майбутні педагоги!

В читальних залах бібліотеки, кабінетах сотні годин схилилися над книгами, тихо шелестять сторінки. Зрідка чується сміх, розмови, коли зустрічаються старі знайомі, але вони одразу змовкають під суворими поглядами сусідів.

Студенти уважно слухають, записують. За останнім столом схилилась над зошитом кучерява голівка. Можна подумати, що людина сумлінно конспектує лекцію, але... в зошиті з-під пера виходять різноманітні малюнки, акуратні квадратики. Так «працює» на лекціях студентка III курсу історичного факультету Ванда Ільницька.

На лекціях вона сумує. Зате на перерві весело сміється, жартує, навіть інколи дотепно. Але подивились би ви на неї на семінарах — німа, мов риба. Протягом всього семестру ніхто ще не чув її голосу на семінарах з політекономії та історичного

матеріалізму. Та й що вона може відповісти, коли не прочитала ще жодної книжки по необхідній темі. Навіщо працювати? Аби день до вечора, і тоді можна веселіше провести час.

А Толстоїтова і Дроздова з II курсу істфаку не кращі. Вони жваво розмовляють між собою на семінарах, але не з питань, які цікавлять групу. Вони обговорюють, куді піти після лекцій. І наслідки, звичайно, наявні — відповіді їх погані. Сесія здається їм ще далекою, а результати будуть, безперечно, сумними.

А це ж все майбутні педагоги! Як же вони навчатимуть дітей, коли самі ледве розбираються в найелементарніших питаннях?

Поки ще комсомольське бюро не дуже замислюється над цим. А треба б, та пошвидше!

Н. НАДЕЖДИНА.

ПІДСУМКИ КОНКУРСУ

Днями журі підвело підсумки конкурсу на кращу стінну факультетську газету, який був оголошений комітетом ЛКСМУ до 40-річчя Великого Жовтня. Кращою була визнана газета «Історик», яка є справжнім помічником партійного бюро, деканату, комсомольського бюро та профбюро в боротьбі за виховання студентства у комуністичному дусі, активно втручається в життя колективу, друкує на своїх сторінках цікавий різноманітний матеріал про роботу партійних і комсомольських груп, висвітлює виховну і учбову роботу в змістовних статтях, замітках інформацій і ін. В газеті висвітлюються й інші питання життя факультетського колективу.

До недоліків газети відноситься, в першу чергу, відсутність публікацій «Слідами виступів», чим в певній мірі знижується дійовість критичного матеріалу, який друкується. Інколи редколегія вміщує матеріал, який має на собі сліди штампу, є занадто «спокійним», не спроможний знайти дорогу до сердець студентів, збудити думку, запалити на нові хороші справи. Редколегія також слід звернути увагу на літературне редагування газет, більше працювати над стилем, звільнитися від синтаксичних і орфографічних помилок, які ще зустрічаються в газеті.

Серьйозним конкурентом «Історика» в боротьбі за перше місце була газета «Радянський хімік». Помітне прагнення редакції зробити газету дійовою, цікавою. Газета веде нещадну

боротьбу з тими, хто не виконує свого комсомольського обов'язку, хто не бореться разом з колективом за нові досягнення в роботі. Матеріал, який подається в газеті, загалом читається з інтересом, містить конкретні пропозиції, як покращити роботу. На жаль, окремі статті випадають з цього хорошого ансамблю, бувають занадто великими, а інколи й безпредметними. Редколегії треба більше звертати уваги на композицію газети та її художнє оформлення.

Решта місць розподілилася так: «Філолог» — 3 місце, «За мічурінську біологію» — 4 місце, «Телескоп» — 5 місце.

Недоліком цих газет є погане висвітлення роботи комсомольських груп, бюро, секретарів, недостатня увага до виховної роботи, інколи переобтяженість довідковим матеріалом, тимчасом як гострі питання життя факультету висвітлюються ще поверхово. Своім рішенням журі зняло з конкурсу газету «Земля і надра», оскільки висвітлення виховної, учбової роботи, діяльності комсомольських груп та бюро, що є основним завданням факультетських редколегій, в цій газеті відсутнє.

Журі звернуло увагу факультетських редколегій на необхідність дотримуватись графіку випуску газет (мінімум двічі на місяць). Особливу увагу слід звернути на мову газет. У вузівських стінних газетах не місце безграмотним заміткам.

Доки терпіти?

Хто на біофаці не знає студентки ІІ курсу Лінюк? Мабуть, всі знають. Лінюк вже п'ять разів намагалася скласти екзамен з математики, але результат завжди один і той же — «незадовільно». Дуже хвилювалися товариші, пробували допомогти їй розібратися в елементарних математичних питаннях. Але даремно чекали Лінюк студенти фізико-математичного факультету тт. Долгушин, Сигал, Дьяконов — вона навіть не поцікавилася, хто їй хоче допомогти.

На протязі двох тижнів студенти розшукували Лінюк, щоб дізнатися, чому вона не йде на заняття. Для неї було зроблено все, але Лінюк не виявила ніякого бажання працювати.

Після всього напрошується питання: чи мають право такі, як Лінюк, перебувати в університеті, називатися студентами?

Ця студентка дійшла до того, що, складаючи залік, обманула викладача Е. Б. Лейбмана, сказавши

Кімната № 33

Ми багато чули про дружне, веселе студентське життя в гуртожитку.

Проте чи всі мешканці нашого гуртожитку живуть дружно, весело? На жаль, ні. Ось 33-я кімната гуртожитку № 1 по вулиці Пастера, 29. Тут живуть 8 дівчат з ІІІ курсу фізико-математичного факультету. 6 з них живуть разом вже другий рік. Здавалося б, що за цей час вони повинні були подружитися, жити єдиною сім'єю.

Але це лише здається. Живуть вони не дружно.

Мешканці кімнати розділилися на дві групи, і, як вони самі заявляють, «у них немає спільних інтересів».

Читальний зал відвідують з цієї кімнати лише А. Сумішевська, Л. Безкараванна і М. Силка, а ос-

тільки, що в неї помер батько, тоді як батько їй досі живий і здоровий.

Ми дивуємось байдужості Лінюк, але й не тільки цьому. Ми дивуємось довготерпінню деканату, який дозволяє їй по п'ять разів перескладати екзамен та заліки. І це довготерпіння вражає тим більше, що на факультеті Лінюк — не поодинокі явище. Крім неї, на біологічному факультеті є студенти, які переведені до наступного курсу, маючи заборгованість з попередніх років. Це Брацлавська (заборгованість за І курс з математики), Філатова (заборгованість за І курс з анатомії людини), Мусієздова, Шестовська, Нестерова (заборгованість за ІІ курс з зоології хребетних). Лозова має заборгованість з фізики, Геерт — з англійської мови, Шкарбун — з зоогеографії.

Редакція газети «За мічурінську біологію», Іщенко, член КСМ університету.

тани, за їх власним визнанням, працюють лише під час сесії. Тому не дивно, що половина з них не одержує стипендій.

Майже ніхто не заходить в кімнату № 33. Буває тут лише один штатний відвідувач — Бела Животовська. Без неї в кімнаті ще більш-менш тихо, мирно, але коли з'являється вона, там робиться щось неймовірне.

Про «порядки» в цій кімнаті знає Антоніна Петрівна, комендант гуртожитку. Ще в минулому році Люда Сумішевська просила коменданта поселити її в іншу кімнату. Та, на жаль, це прохання не задовольнили. А цих дівчат давно вже треба розселити по різних кімнатах.

Н. МАКСИМОВА,
В. ПРОСЬОЛКОВА.

ПРО ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇН

(По матеріалах журналу «Всемирные студенческие новости», № 7).

Щоб забезпечити своє панування в країні, імперіалізм намагається прибрати до рук контроль над освітою і спрямувати її розвиток в потрібному напрямку.

З того часу, як в Ірані було встановлено англійське панування, система освіти там була побудована в типово колоніальному дусі. В країні є лише кілька коледжів. Існуюча система освіти не може дати плодотворних результатів. Навчальні програми являють собою хаотичну суміш англійської і французької систем освіти, без урахування національних особливостей студентів.

Більшість студентів не має змоги вчитися, бо держава не забезпечує студентів ні стипендією, ні гуртожитком. Діяльність факультетів і життя студентів перебувають під контролем поліції.

***

Студенти Іспанії організували на вулицях міста Каталонії демонстрацію протесту проти росту цін на трамвайні квитки, вони висунули лозунги, в яких вимагали забезпечити вимоги студентства.

***

Придушення демократичних прав і переслідування студентів, що борються за ці права, мають місце в латино-американських країнах.

Студентам заборонено утворювати будь-які організації, але вони використовують для цього гуртки, журнали. Крім того, студенти групуються в нелегальні організації, які входять до складу фронту студентського опору.

«Скасувати податки на навчання», «Надати університетові автономію», «Побудувати спортивні площадки», «Більше культурних міроприємств», «Більше стипендій», «Більше гуртожитків», «Свободу заарештованим студентам», — такі лозунги всіх студентів капіталістичних і залежних від них країн.

В ГОДИНУ ДОЗВІЛЛЯ

ТРИ ТРОЯНДИ

(Казахська загадка)

Жив у «країні троянд» молодий акин. Його пісні любили слухати всі: люди, птахи, дерева, квіти. Одного разу складав він свої пісні і почув, що разом з ним ще хтось співає. Він оглянув весь садок і не знайшов нікого. На другий день повторилося те ж саме. Але на третю ніч акин швидко обернувся, коли почув все той же ніжний знайомий голос, і побачив прекрасну дівчину. Дівчина хотіла зникнути.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ТОВАРИШУ ЗАБОЛОТНИЙ...

...що червоний куток в нашому гуртожитку (Пастера, 29) зовсім зачох? Досить сказати, що вже півроку лагодять телевізор і встановлюють антену для радіоприймача, але ще кінця цьому не видно.

Що думаєте ви, товаришу Заболотний, і студрада, головою якої ви є? Адже обирали вас не тільки для того, щоб раз на місяць перевіряти чистоту в кімнатах.

ВІЛЬЯМ БЛЕЙК

(До 200-річчя з дня народження)

В цьому році з ініціативи Всесвітньої Ради Миру прогресивна громадськість всіх країн відзначає 200-річчя з дня народження видатного англійського поета і художника-гравера Вільяма Блейка.

В. Блейк був першим провісником романтичного напрямку в англійській літературі, найближчим попередником Байрона і Шеллі.

Сповнена смислової фантастичної символіки, поезія Блейка була чимось зовсім новим для його часу. В химерних, часом містичних релігійних образах завжди проявляється бунтарський дух вільнодумця, виступає допитливий критичний розум поета, вся творчість якого прийнята ідеями гуманізму, мрією про світле щастя людей.

Блейк жив у революційну епоху. Він намагався у своїй поезії виразити ідеї вічного руху, розвитку і бо-

Вільям Блейк

Двустисячя и отрывки

Над тощим полем Меч звенел,
А Серп на плодородном поле;
Тот Меч, он песню смерти пел,
Но Серп не уступил злой воле.

***

Великое творишь, когда с горой
столкнешься.

Но не тогда, когда по улицам
толчешься.

***

За правило бери ошибки мудреца
Скорей, чем безупречности глупца.

***

Иных восхищают труды дурака,
Судить о них можно с прохладцей,
слегка:

В нехватке ума они не упрекнул,
Они не смутят, как повестка на суд.

ротьби протиріч як основу всього матеріального і духовного життя.

Блейк не одержав визнання за своє життя. Син ремісника-ланцішника, сам гравер, Блейк, не маючи змоги друкувати свої вірші, гавірував свої вірші разом з власними різноманітними талановитими малюнками-ілюстраціями. Лише в кінці минулого століття твори Блейка стали широко відомі, і він став визнаним національним класиком.

Російський читач вперше познайомився з поезією Блейка по перекладах К. Бальмонта, але підбір віршів для перекладу був тенденційним і давав невірне уявлення про творчість поета. Із справжнім Блейком ми ознайомилися по чудових перекладах С. Я. Маршак. Цикл віршів, перекладених ним, відбиває найбільш характерні риси багатогранної пристрасної гуманістичної поезії Блейка.

ОТВЕТ ПАСТЫРЮ

— Зачем не учишься смиренью
у овец?

— Я не хочу, чтоб ты обстриг
мне шерсть, отец.

ОРАТОР-ПЕДАНТ

Спросил я Педанта, оратора:

«Слушай, старик,

Что главное для красноречья?» —

«Огромный парик».

— «А что же второе?» Приоткнув,

он замер на миг

И с низким поклоном сказал мне:

«Огромный парик».

— «А что ж тогда третье?»

Он хрюкнул себе в воротник

И, щеки надувши, ответил:

«Огромный парик».

Перевод Н. Юсим.

Чи може страус назвати себе птахом?

***

Скільки яєць можна з'їсти натше?

***

Чи буде в цьому столітті такий рік, який не зміниться, якщо, написавши його цифрами, перевернути «догори ногами»?

ГЕОГРАФИ, ЦЕ ДЛЯ ВАС!

На широті Москви є море. Воно має назву групи островів, які знаходяться в цьому морі. Як називається море? Що ви знаєте про ці острови?

ФІЗИКИ І ХІМІКИ, ЦЕ ДЛЯ ВАС!

Чому водопровідні труби бувають іноді мокрими зверху?

Як на вашу думку, що важче — тонна дерева чи тонна заліза?

Не поспішайте відповідати, що вони мають однакову вагу. Подумайте як слід!

МАТЕМАТИКИ, ДЛЯ ВАС!

Ішли сім старців. У кожного було по сім козурів, на кожному козурі по сім сучків, на кожному сучку по сім кошиків, в кожному кошику по сім пирогів, а в кожному пирозі по сім горобців. Скільки всього?

В. о. редактора В. ФАЩЕНКО.